

Complexnummer: 514717

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Genhoes

Aantal complexonderdelen

7

Monumentnummers van complexonderdelen

514716, 514718, 514719, 514720, 514721, 514722, 514723

Woonplaats

Schin op Geul

Gemeente

Valkenburg aan de Geul

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Oud-Valkenburg 19, 6305 AA te Schin op Geul

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS GENHOES ligt enkele kilometers ten oosten van Valkenburg, in het stroomdal van de Geul, direct op de zuidoever van de Molenbeek, een zuidelijke omleiding van de Geul; het complex bestaat uit een dubbel omgracht, in oorsprong middeleeuws kasteel op L-vormige plattegrond met een forse hoektoren; een deel van de buitengracht is in de 19e eeuw gedempt; de brede vierkante binnengracht met lage walmuren in mergel omgeeft het kasteel en de binnenplaats; een oplopende brug met 6 bogen geeft toegang tot het kasteleiland; op het terrein tussen de binnen- en deels gedempte buitengracht liggen de grote kasteelhoeve, de voormalige moestuinen, de tuinmuren met restanten van kassen en een klein park met monumentale oude bomen: een landschappelijke aanleg uit ongeveer 1825 op basis van een 18e eeuwse geometrische aanleg, waarvan onder meer nog een fonteinbassin resteert; in dit parkje liggen ook de fundamente van een ijskelder en een paviljoen; het complex wordt van oudsher geheel omgeven door boomgaarden; een korte lindelaan leidt vanaf de straatweg naar de poort, die toegang geeft tot de weg tussen de cour van de hoeve en de binnengracht; deze weg, waarop de brug naar het kasteel uitkomt, loopt verder de oorspronkelijke moestuin in. Het complex wordt aan de noordzijde begrensd door de Molenbeek, aan de oostkant door een scheisloot, aan de zuidzijde door de straatweg en aan de westkant door de Molenbeek en percelen van derden. De historische buitenplaats Genhoes omvat de volgende onderdelen: KASTEEL (1), PARKAANLEG (2), BOERDERIJ (3), BRUG (4), POORTEN en HEKKEN (5), MUREN en KASSEN (6) en TUINSIERADEN (7).

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding der onderdelen aangegeven.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS GENHOES is van algemeen cultuurhistorisch belang vanwege de ouderdom en de hoge mate van architectonische gaafheid van het gehele complex, zeker ook voor wat betreft de vrijwel ongestoorde ligging in het landschap van het Geuldal en vanwege de samenhang van de onderdelen.

Monumentnummer*: 514716

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 augustus 2007
Kadaster deel/nr	82693/60

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schin op Geul	Valkenburg aan de Geul	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schin op Geul	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oud-Valkenburg	A			729

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1

KASTEEL; omgracht, in oorsprong middeleeuws gebouw in mergel en baksteen op L-vormige plattegrond; op de hoek (noordwestpunt) een uitspringende forse vierkante toren; samen met de binnenplaats vormt het gebouw een vrijwel vierkant eiland; de binnenplaats heeft een keermuur in mergel met lage borstwering; de westelijke kasteelvleugel, XVI-XVII, heeft twee bouwlagen boven de kelders; mergel, alleen noordgevel in baksteen (18e eeuws); zadeldak met drie nokschoorstenen en trapgevel aan zuidzijde en schild aan noordkant; de lange muur aan de grachtzijde heeft direct onder de parterreramen drie brede banden in baksteen, die in de vier torengelvels doorlopen; ramen met meerruitsvensters en blokvormig omlijst met hardsteen; onder de goot een fries met gotische boogjes; dubbele ingang deur in de oostgevel op de binnenplaats; de zware toren, ongeveer 1500, is in mergel uitgevoerd en heeft boven de kelder drie verdiepingen; de bovenste correspondeert met de kapverdieping van de westvleugel; smalle meerruitsvensters; achtkantig, aan de voet sterk geknikt dak, dat eindigt in een uivormige spits; daarop windvaan met jaartal 1620; de noordvleugel, XVIII, in baksteen en enkele meters tot aan de gracht verlengd in de 19e eeuw, heeft boven de kelders één hoge verdieping en daarboven een verdieping in de mansardekap; symmetrische gevels aan buiten- en courzijde (afgezien van de verlenging): in het midden een rijk omlijste risalerende poortdoorgang met links en rechts telkens twee licht getoogde meerruitsvensters met hardstenen omlijstingen; Régence poortomlijsting in mergel en hardsteen, boven de gootlijst doorlopend in half rond fronton met drie vazen en door rocaille omlijste alliantiewapens, waaronder een getoogd meerruitsvenster; in de omlijsting, ter weerszijden van de poort een smal getoogd venster. Boven de poortdoorgang aan de courzijde een zonnwijzer ter breedte van de poort. Alle kasteeldaken met leien gedekt. Inwendig onder meer: van oorsprong vrij hangende steektrap, XVIII, met forse vierkante vaasvormige balusters, alles in eikenhout; diverse kamers met stucplafonds en eiken parketvloeren en betimmeringen, XVIII. In salon Lodewijk XV- schoorsteenmantel van bruingeaderd marmer met erboven schilderstuk (Diana).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

KASTEEL van algemeen belang

- vanwege de ouderdom en de cultuurhistorische waarden;
- vanwege de boeiende architectuur: harmonisch samengaan der verschillende bouwstijlen en -perioden;
- als historisch en fysiek middelpunt van de historische buitenplaats en uitgangspunt van de compositie van de parkaanleg;

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

Monumentnummer*: 514718

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 augustus 2007
Kadaster deel/nr	82693/52

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schin op Geul	Valkenburg aan de Geul	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schin op Geul	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oud-Valkenburg	A			1025
Oud-Valkenburg	A			731
Oud-Valkenburg	A			1397
Oud-Valkenburg	A			1396
Oud-Valkenburg	A			729
Oud-Valkenburg	A			1375
Oud-Valkenburg	A			1326
Oud-Valkenburg	A			1373
Oud-Valkenburg	A			1145
Oud-Valkenburg	A			1372
Oud-Valkenburg	A			1374
Oud-Valkenburg	A			730
Oud-Valkenburg	A			1371
Oud-Valkenburg	A			1144
Oud-Valkenburg	A			1143

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2

PARKAANLEG, in oorsprong XVIII; de bescheiden (t.o.v. het kasteel) parkaanleg bevindt zich op het terrein tussen de brede slotgracht en de buitengracht, en bestaat uit het gebied van de voormalige moestuin en een wandelparkje met oude bomen en slingerpaadjes. De buitengracht sluit aan op de zuidwestpunt van de binnengracht en loopt haaksgewijs om het parkje en de moestuin heen en eindigt

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bij de uiterste noordoostpunt van de moestuin; eertijds liep de gracht door tot om de boerderij en sloot waarschijnlijk weer op de binnengracht aan bij de poort aan het einde van de oprijlaan; het wandelbosje ligt ten zuiden van het kasteel en vanaf de kasteelhof is er een fraai uitzicht op de aanleg met monumentale bomen, waaronder rode beuk, plataan, linde en eik; veel van deze bomen dateren uit de tijd van de aanleg van het landschappelijke parkje (rond 1825); de aanleg is geënt op een geometrische 18e eeuwse aanleg, waarvan een rond bassin (zie onder 7c) en de fundamenten van een ijskelder en een paviljoen (zie onder 7b en 7a) resteren; het bassin ligt in de as van de brug (zie onder 4) en de poort in de noordvleugel. Het langgerekte terrein van de voormalige moestuin ligt tussen de beide oostelijke grachtarmen en is in de 19e eeuw in tweeën gedeeld door een extra tuinmuur in mergel (zie onder 5); De oudere en meer noordelijk gelegen muur sluit het moestuinterrein af aan de noordzijde; door de gehele moestuin loopt een lengteas, gemarkeerd door twee hekken in de genoemde muren; de huidige inrichting van de moestuindelen is eigentijds en deels in gebruik als erf van de boerderij; deze inrichting vertegenwoordigt geen monumentwaarde. Naast de beide genoemde assen, die net niet parallel lopen, is er een derde belangrijke zichtas, namelijk de as, die vanuit de ingang deur in het kasteel over de cour en de gracht naar het oosten loopt; deze as staat loodrecht op de as in de moestuin en wordt in de terrasmuur gemarkeerd door een ijzeren balkonhek (zie onder 7d). Deze zichtas strekt zich uit tot over de tuin en betreft zo de aangrenzende weilanden bij het park. De korte oprijlaan met puinverharding is beplant met enkele rijen linden. Het terrein ten zuidwesten van het kasteel, deels weiland, deels boomgaard, behoort van oudsher tot het Genhoes. De eenvoudige inrichting accentueert de monumentaliteit van achtereenvolgens de met lindes beplante oprijlaan, de poort en het kasteel en ondersteunt zodoende de climaxwerking van deze representatieve as.

Waardering

PARKAANLEG van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaard gebleven structuur van de aanleg en de daarmee samenhangende onderdelen, zoals muren, poorten, hekken en andere tuinelementen;
- vanwege de landschappelijk-visuele, cultuur- en tuinhistorische waarden van -met name - het oude geboomte in het wandelparkje;
- vanwege de samenhang van de samenstellende onderdelen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514719

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 augustus 2007
Kadaster deel/nr	82693/25

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schin op Geul	Valkenburg aan de Geul	Limburg

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Oud-Valkenburg	17			6305 AA	Schin op Geul		
Oud-Valkenburg	17 A	A		6305 AA	Schin op Geul		
Oud-Valkenburg	21			6305 AA	Schin op Geul		
Oud-Valkenburg	17 B	B		6305 AA	Schin op Geul		
Oud-Valkenburg	17 C	C		6305 AA	Schin op Geul		
Oud-Valkenburg	17 D	D		6305 AA	Schin op Geul		
Oud-Valkenburg	17 E	E		6305 AA	Schin op Geul		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oud-Valkenburg	A			1375
Oud-Valkenburg	A			1371
Oud-Valkenburg	A			1374
Oud-Valkenburg	A			1397
Oud-Valkenburg	A			1326
Oud-Valkenburg	A			1373
Oud-Valkenburg	A			1396
Oud-Valkenburg	A			1372

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3

BOERDERIJ, XVIII; ten noorden van het kasteel; serie van geschakelde bouwdelen op U-vormige plattegrond rond verhard erf; alle muren van witgesausde baksteen, alle daken met grijze pannen. Van west naar oost: woongedeelte met twee bouwlagen onder zadeldak; de naar het kasteel gekeerde topgevel is blind; er tegenaan is de inrijpoort (zie onder 5) gebouwd; courgevel met ingang deur en 6-lichtsramen; aansluitend een lagere schuur; één bouwlaag met zadeldak en vernieuwde inrijdeuren; aansluitend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

poortdoorgang onder lessenaardakje; vervolgens haaks aansluitend twee identieke stalgebouwen onder wolfdaken, met elkaar verbonden door een lagere korte tussenbouw; weer haaks aansluitend schuur met zadeldak, dat aansluit op en even hoog is als vorige schuur; getoogde inrijpoort; vervolgens iets hogere schuur onder wolfdak met twee getoogde inrijdeuren; naar kasteel gerichte kopgevel is blind; hierop sluit haaks naar het oosten gericht een lagere woonvleugel van twee bouwlagen aan, eveneens onder afgewolfd dak; deze vleugel loopt evenwijdig aan de noordarm van de binnengracht en is ervan gescheiden door het weggetje dat naar de moestuin leidt.

Waardering

BOERDERIJ van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de indrukwekkende maatvoering;
- als wezenlijk cultuurhistorisch, architectonisch en functioneel onderdeel van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 514720

Status rijksmonument
Inschrijving register* 06 augustus 2007
Kadaster deel/nr 82692/96

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Schin op Geul Valkenburg aan de Geul Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Schin op Geul

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Oud-Valkenburg A 730

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4

BRUG; XVI of ouder; geheel in mergel met 6 bogen; aan boerderijzijde beginnend met een trap van 4 hardstenen treden: zeer bijzonder, aangezien dat betekent, dat de kasteelcour niet per as bereikt kon/kan worden; na de treden loopt de brug langzaam op; lage borstwering, ook in mergel met licht getoogde afdekplaten; boven de laatste boog, bij het kasteel, geen borstwering, maar een eenvoudig ijzeren spijlenhek; muurankers in I-vorm met aan onder- en bovenzijde dubbele krul.

Waardering

BRUG van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de bijzondere architectonische vormgeving;
- als wezenlijk functioneel, ornamenteel en architectonisch onderdeel van het complex.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514721

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 augustus 2007
Kadaster deel/nr	82692/86

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schin op Geul	Valkenburg aan de Geul	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schin op Geul	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oud-Valkenburg	A			1397
Oud-Valkenburg	A			731
Oud-Valkenburg	A			1025

*Omschrijving***

Omschrijving onderdelen 5A, 5B, 5C en 5D

POORTEN en HEKKEN:

a. inrijpoort, XVIII-c, geheel in mergel, alleen doorgangomlijsting in hardsteen: gelegen aan het einde van de oprijlaan, aansluitend aan de blinde topgevel van de boerderij; ronde poort (zonder deuren) in de muur tussen twee vierkante pijlers met vierkante dekselvazen bekrond; boven de kroonlijst tussen de pijlers een halfcirkelvormig blind fronton, in het midden bekrond door een vaas;

b. hek, XVIII-c, in mergel en baksteen: aan het noordelijke einde van de lengteas in de moestuin: twee bakstenen kruispijlers met rijk geprofileerde dekplaten (mergel), waarop vierkante dekselvazen (mergel); aan voor- en achterzijde van de pijlerschachten versiering in reliëf met ovale velden; aan buitenzijde der pijlers voluutvormige wangen in mergel;

c. hek, midden-XIX, in mergel: in dezelfde as, in de 19e eeuwse tuinmuur in de moestuin; vierkante pijlers met trapsgewijs verlopende dekplaten bekrond; eenvoudige smeedijzeren hekvleugels

d. twee tegenover elkaar geplaatste hekken aan het einde van de oprijlaan, XIX-d: lage witgeverfde smeedijzeren hekken als toegang tot de weiden links en rechts van de oprijlaan.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

POORTEN en HEKKEN van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de rijke vormgeving en de ornamentale waarde daarvan;
- als wezenlijk cultuurhistorisch, functioneel en decoratief onderdeel van het complex.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheidig(D)

Functie

Toegangshek

Monumentnummer*: 514722

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 augustus 2007
Kadaster deel/nr	82692/77

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schin op Geul	Valkenburg aan de Geul	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schin op Geul	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oud-Valkenburg	A			729
Oud-Valkenburg	A			730
Oud-Valkenburg	A			1397

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 6

MUREN en KASSEN; keermuren langs de gracht, XVIII of ouder: de binnengracht heeft keermuren met een lage borstwering aan de noordelijke, oostelijke en zuidelijke buitenoever; ook de kasteelcour wordt door terrasmuren van de gracht gescheiden; hiervan is de borstwering hoger; alle muurwerk in mergel. In de moestuin zijn twee evenwijdige muren in mergel; de meest noordelijke, met vensteropeningen, sluit de moestuin aan de noordzijde af van het weidegebied; via een kort stukje muur is er verbinding met het onder 5b genoemde hek; de muur is eigenlijk de achterwand van een grote 18e eeuwse kas, waarvan de fundering en de oostelijke zijwand (mergel) met ingang nog resteren; van deze zijmuur is de driehoekige vorm en een fraaie voluutvormige versiering nog duidelijk aanwezig; de andere muur, in het verlengde van de noordelijke grachtarm, dateert uit de 19e eeuw en eindigt tegen de buitengracht; ook in mergel; tegen deze muur, uitgebouwd in de binnengracht, het restant van een kas in mergel.

Waardering

MUREN en KASSEN van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de cultuurhistorische en functionele waarden;
- vanwege de belangrijke architectonische details van vooral de restanten van de eerstgenoemde kas;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de samenhang met de andere onderdelen van het complex

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Kas(L)

Monumentnummer*: 514723

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 augustus 2007
Kadaster deel/nr	82692/67

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Schin op Geul	Valkenburg aan de Geul	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Schin op Geul	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Oud-Valkenburg	A			730
Oud-Valkenburg	A			1397
Oud-Valkenburg	A			729

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 7A, 7B, 7C, 7D en 7E

TUINSIERADEN, te weten:

- grachtpaviljoen, ook wel eendehuis
- fundamenten ijskelder
- bassin
- balkonhek
- beelden

ad a.: ten zuiden van het kasteel op de plaats waar de buitengracht in de binnengracht stroomt: langwerpig bakstenen gebouwtje onder mansardedakje, XVIII; alleen fundering nog aanwezig; restanten thans opgeslagen, in afwachting van wederopbouw.

ad b.: in het wandelparkje: fundering (mergel) van achthoekige ijskelder, XVIII.

ad c.: in het parkje, in de as van de toegangsbrug: rond bassin in geprofileerde hardsteen op fundering van mergel, XVIII; bassinrand op maaiveldhoogte.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ad d.: in oostelijke terrasmuur op de kasteelcour: smeedijzeren balkonhek met gebombeerde vorm, XVIII; in de naar het oosten gerichte as vanuit de ingangsideur van de westvleugel; deze as snijdt loodrecht de lengteas van de moestuin.

ad e.: in het ronde bassin: terracotta Herculesbeeld op - er niet oorspronkelijk bijbehorende- vierkante hardstenen sokkel in Régence stijl; het beeld stond vroeger waarschijnlijk in het midden van de moestuin, op het snijpunt van de beide assen; op de terrasmuur ter weerszijden van het ijzeren balkonhek: twee terracotta kinderfiguurtjes, XVIII; "Winter", meisje met vuurpotje en wintergroen; "Amerika", jongetje met krokodil, pijlenkoker en verentooi.

Waardering

TUINSIERADEN van algemeen belang

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de kunsthistorische en ornamentale waarden;
- als wezenlijke cultuurhistorische onderdelen van de parkaanleg;
- vanwege de samenhang met de andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinsieraad

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument